

Výňatek zápisu ze zasedání vědecké rady ETF UK 10. listopadu 2023 od 14:00 do 17:00

Přítomni: doc. J. Dušek, prof. P. Hošek, prof. L. Karfíková, doc. T. Landová, prof. I. Noble, doc. J. Roskovec (děkan), doc. D. Ryšavý (odešel 16:50), prof. J. Štefan.

Dále přítomni *zástupce studentů* Mgr. J. Lukáš a *proděkan* doc. P. Gallus, prof. M. Prudký, doc. P. Sláma.

Omluveni: doc. V. Hušek, doc. K. Kubalčíková, prof. D. Tureček, prof. M. Wernisch.

1. Habilitační přednáška Pavola Bargára, Ph.D., M.St.

Zasedání VR začalo ve 14:00 v posluchárně E veřejnou habilitační přednáškou Mgr. Pavola Bargára, Ph.D., M.St., s názvem *Pletivo života: na spoločnej ceste v ústrety Božej vláde – teologicko-misiologické aspekty*.

Na přednášku navázala *diskuse*:

- Doc. J. Roskovec se tázal na rozdíl mezi modlitbou a lamentací – P. Bargár odpověděl, že lamentace více zdůrazňuje situaci porušenosti života, souhlasí však, že je to primárně (biblicky) také modlitba.
- Doc. T. Landová se ptala na charakter klíčového pojmu „pletivo života“ – P. Bargár vysvětlil, že se jedná o metaforu vztahovosti.
- Prof. I. Noble se ptala 1) na metodické postavení odkazů na filmy v rámci celého konceptu a na lepší odlišení skutečnosti a filmové reality – P. Bargár odpověděl, že filmy poskytují nový náhled na reflexi reálného života a na inspiraci pro něj; 2) na konkrétní roli dvou vybraných filmů W. Wenderse – P. Bargár odpověděl, že vybrané filmy jsou dokladem toho, že cíle lidského bytí nemusejí být vždy naplněny, jsou negativním příkladem, že fungující vztahy nejsou samozřejmé – 3) na to, proč přednášející dává přednost filmovým příkladům před příklady z reálného života – P. Bargár mluvil o komplexnosti filmových děl a širokých možnostech jejich interpretace.
- Prof. L. Karfíková se ptala na pojem relationality ve vztahu k metafoře pletiva, zda se v pletivu života počítá také s nějakými subjekty, anebo zda pletivo stojí nějak samo o sobě – P. Bargár odpověděl, že trvá na reálných subjektech, ale záleží mu na vzájemných vztazích.
- Prof. P. Hošek navázal na otázku po přesnějším vymezení metafory pletiva či přediva a nabídl spíše metaforu sítě s uzlíky, která více zdůrazňuje subjektové póly v celku pletiva, k čemuž se přednášející souhlasně přidal.
- Doc. P. Gallus se ptal na ambici předneseného projektu, na recipienty takovéto teologie – P. Bargár odpověděl, že jeho koncept chce být příspěvkem k teologické antropologii z teologicko-misiologické perspektivy.
- Doc. J. Dušek se také zeptal na zamýšleného recipienta předneseného konceptu – odpověď: je to příspěvek k teologické antropologii.
- Doc. J. Roskovec se ptal na teologický aspekt, kde do tohoto konceptu vstupuje vysloveně teologické hledisko – odpověď: je to především trojiční východisko a stvoření člověka k Božímu obrazu.
- Prof. M. Prudký se ptal na pojem Božího obrazu a koncept, který je za ním – P. Bargár mluvil o vzájemném podílu člověka na Božím příběhu a podílu Boha na lidském příběhu.
- Další otázka z pléna se znovu týkala metafory pletiva života a vstupu křesťanského subjektu do tohoto pletiva – odpověď: křesťan vstupuje do Božího příběhu se stvořením.
- Prof. L. Karfíková se znovu ptala na pojem Božího obrazu, který (alespoň platónsky) předpokládá vztah zobrazeného k archetypu. Odpověď: archetyp je důležitý, je jím trojiční společenství lásky.

2. Úvod navazujícího jednání VR

Jednání VR pokračovalo od 15:00 v zasedací místnosti D.

VR jednomyslně *schválila zápisy* ze svého jednání 4. listopadu 2022 (zápis rozeslán e-mailem 10. 11. 2022) a čtyř hlasování *per rollam*:

- 2. 1. 2023 (o změně ve vedení Cooperatio SOAS a schválení dr. Lyčky jako školitele v doktorském SP Filosofie, hlasování 12-0-0), zápis zaslán 19. 1. 2023,
- 10. 1. 2023 (seznam nehabilitovaných školitelů doktorských SP, hlasování 12-0-0), zápis zaslán 19. 1. 2023,
- 20. 2. 2023 (opětovná akreditace Bc. programu SPP, hlasování: 10-0-1), zápis zaslán 9. 11.
- 24. 4. 2023 (jmenování habilitační komise P. Bargára, hlasování: 12-0-0), zápis zaslán 9. 11.

Byl *schválen program* schůze.

3. Habilitační řízení Pavola Bargára

Zprávu z jednání habilitační komise podala její předsedkyně, *prof. Ivana Noble*: komise zhodnotila bohatou a mezinárodní badatelskou i pedagogickou činnost uchazeče jakož i jeho předloženou habilitační práci a její posudky. Komise jednohlasně doporučila uchazeče k habilitaci.

Slovo pak dostal uchazeč, který se vyjádřil k habilitačnímu procesu a k některým metodologickým výtkám z posudků.

Následovala *rozprava* členů VR s uchazečem k následujícím tématům:

- Prof. I. Noble se ptala na zkušenosti uchazeče z jeho zahraničního působení pro misiologii, konkrétně na metodu „Scriptural reasoning“. P. Bargár podtrhl důležitost svého setkání s jinakostí, jinými tradicemi a otázkami, které jsou kladené zvenčí a směřují k diskusi bez nutnosti dojít k závěrečnému kompromisu. Cílem uvedené metody je vzájemné obohacení o nové momenty z jiných náboženských tradic. Upozornil i na nevýhody této metody.
- Prof. J. Štefan upozornil, že v habilitační přednášce nezazněl ani jeden biblický citát a vyjma jediného případu odkazu na J. Moltmanna nezaznělo žádné theologumenon žádného teologického klasika. P. Bargár osvětlil, že vede dialog především s novější teologií.
- Doc. T. Landová se zeptala, zda se uchazečova výuka protíná s tématy, o kterých pojednává habilitační práce. Odpověď: většina výuky probíhá podle požadavků studijních plánů, vlastní badatelský zájem rozvíjel uchazeč v některých seminářích o mezináboženském dialogu. V budoucnu by tato témata chtěl dále rozvíjet především v seminářích pro zahraniční studenty.
- Prof. L. Karfíková se vrátila k posudku doc. Z. Vojtíška a jeho kritice chybějící metodologie, cíle a závěru. Námitky považuje za relevantní. Prof. I. Noble sdělila, že i habilitační komise brala tyto výtky vážně a důrazně doporučila uchazeči věnovat se těmto otázkám v habilitační přednášce. Prof. Karfíková se proto dotázala, co je tedy cílem práce. Odpověď uchazeče: vyjasnění pojmu imaginace a rozpracování pojetí transformace, tělesnosti lidské existence.
- Dále se prof. Karfíková zeptala na pojem imaginace. Odpověď: je to mediace mezi smyslovou stránkou člověka a jeho zkušenostmi a mezi současnou orientací v životě i pro budoucnost. Imaginace ale může mít a má i temnou stránku.
- Prof. I. Noble poukázala na to, že uchazečova kniha se záměrně řadí do postkoloniálního diskurzu, který programově odmítá vyjít z jedné teze a dojít k jednomu cíli. Je možné, že našemu vnímání je to cizí. Uchazeč dodal, že důležité je vzít vážně různost hlasů, zvláště hlasů doposud marginalizovaných. Nevychází se od předpokládané jednoty, ale od

rozmanitosti, a jednota se teprve hledá. Rozhovor s mimoevropskými teology, kteří hodně kladou důraz na kontext a praxi, byl důležitým korektivem vlastního přemýšlení.

- Prof. M. Prudký se znovu tázal na pojem imaginace: obsahuje tento pojem kromě konceptuální obrazivosti ještě také mapování sítě vztahů, které překračuje racionální rovinu směrem k emocím a spiritualitě? Odpověď: Jakkoli je racionalita důležitá a přítomná, nejedná se pouze o pojmovou práci, imaginace v tomto pojetí vykračuje nad rámec racionality.
- Doc. P. Sláma se ptal, nač přednáška a práce reagují, jaká je předpokládaná otázka. Odpověď: Jaké jsou teologické předpoklady pletiva vztahů, předpoklady lidské existence? Jaký je vztah Boha ke stvoření?

Uchazeč pak na vyzvání stručně představil své učitelské a badatelské plány:

- *Pedagogická sféra*: výuka na katedře je daná, nad tento rámec se chce uchazeč věnovat seminářům k mezináboženskému dialogu a teologické interpretaci kultury, zejména filmů. Uchazeč učí vedle programu Evangelické teologie také v programech Sociální a pastoranční práce a nově také v Teologii křesťanských tradic. Prof. Hošek (jako vedoucí katedry religionistiky, kde uchazeč působí) ocenil, že uchazeč vzal na svá bedra některé úvodní či přehledové předměty, které katedra musí zajišťovat.
- *Badatelská sféra*: uchazeč je součástí týmu prof. I. Noble, který podal grant UNCE k teologické antropologii v mezináboženském rozměru. Dále plánuje s doc. T. Noble společnou učebnici misiologii, rád by sepsal monografii k teologické interpretaci kultury, především filmů.

Prof. J. Štefan se zde zeptal na dva klasiky interpretace kultury, H. U. von Balthasara a R. Guardiniho. P. Bargár odpověděl, že je mu bližší P. Tillich a novější anglosaští autoři (C. Marsh, C. Tanner) s tím, že se sám soustředí spíše na popkulturu.

Následovala uzavřená porada VR.

Tajným hlasováním se VR usnesla na návrhu: *vědecká rada doporučuje Mgr. Pavola Bargára, Ph.D., M.St. k habilitaci.*

Přítomno bylo 8 členů z celkových 12, tedy požadované 2/3 členů.

Hlasování: 8 pro, 0 proti, 0 se zdrželo.

Uchazeč byl seznámen s usnesením VR. Následovala krátká přestávka na *občerstvení*.

(...)

zapsal Petr Gallus

verifikoval

doc. Jan Roskovec, Ph.D., děkan
v Praze 14. listopadu 2023